

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 130 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 130 คน หัวหน้าหมวดวิชา หมวดละ 1 คน รวม 10 หมวดวิชา จำนวน 1,300 คน รวมประชากรทั้งหมด 1,560 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2537
2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง 948 คน
3. กลุ่มตัวอย่าง 948 คน กำหนดให้แต่ละโรงเรียนมีผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 12 คน ได้โรงเรียนรวม 79 โรงเรียน
4. จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ได้ดังตาราง

ตารางแสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

จำนวน ขนาดโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ	หัวหน้า หมวดวิชา	ผู้บริหาร	ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ	หัวหน้า หมวดวิชา
ขนาดใหญ่พิเศษ	7	7	70	5	5	50
ขนาดใหญ่	18	18	180	11	11	110
ขนาดกลาง	52	52	520	31	31	310
ขนาดเล็ก	53	53	530	32	32	320
รวม	130	130	1300	79	79	790

5. กำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา เป็นผู้ให้ข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย

ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 79 โรงเรียน ได้ 79 คน

ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 79 โรงเรียน ได้ 79 คน

หัวหน้าหมวดวิชา หมวดละ 1 คน รวม 10 หมวดวิชา จำนวน 79 โรงเรียน ได้ 790 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 948 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open ended) แบ่ง แบบสอบถามออกเป็น 2 ฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยบริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศการสอน ประกอบด้วย การเตรียมการ การปฏิบัติการ การติดตามและการประเมินผลการดำเนินการนิเทศการสอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการนิเทศการสอน ประกอบด้วย การเตรียมการ การปฏิบัติการ การติดตามและการประเมินผลการดำเนินการนิเทศการสอน

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหมวด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศการสอน ประกอบด้วย การเตรียมการ การปฏิบัติการ การติดตามและการประเมินผลการดำเนินการนิเทศการสอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการนิเทศการสอน ประกอบด้วย ปัญหาการเตรียมการ ปัญหาการปฏิบัติการ ปัญหาการติดตามและการประเมินผลการดำเนินการนิเทศการสอน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิด และหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา การนิเทศภายในโรงเรียน และการนิเทศการสอน ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล กำหนดเป็นขอบข่ายและเนื้อหาของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดโดยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมในเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

7. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังอธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการ ศึกษา 6 โดยกรมมอบหมายให้ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา ของ โรงเรียน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วรวบรวมส่งกลับคืนผู้วิจัย ทางไปรษณีย์ แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 948 ฉบับ ได้รับคืนมา 826 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 87.13 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนเป็นฉบับที่สมบูรณ์

ขนาดของโรงเรียน	ขนาดใหญ่พิเศษ			ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก			รวม		
	ส่งไป	รับคืน	รับคืน ร้อยละ	ส่งไป	รับคืน	รับคืน ร้อยละ	ส่งไป	รับคืน	รับคืน ร้อยละ	ส่งไป	รับคืน	รับคืน ร้อยละ	ส่งไป	รับคืน	รับคืน ร้อยละ
ผู้บริหาร	5	4	80.00	11	10	90.91	31	31	100.00	32	32	100.00	79	77	97.47
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	5	5	100.00	11	11	100.00	31	31	100.00	32	32	100.00	79	79	100.00
หัวหน้าหมวดวิชา	50	40	80.00	110	103	83.64	310	259	83.55	320	268	83.75	790	670	84.81
รวม	60	49	81.67	132	124	93.94	372	321	86.29	384	332	86.46	948	826	87.13

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 2 ฉบับ ในลักษณะเดียวกัน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดย แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ส่วนคำถามที่เป็นปลายเปิด วิเคราะห์เนื้อหาโดยเรียงลำดับความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยวิเคราะห์ จำแนกตามขนาด โรงเรียน และวิเคราะห์ในภาพรวม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ส่วนคำถามที่เป็นปลายเปิดวิเคราะห์เนื้อหา โดยเรียงลำดับความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดย วิเคราะห์จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และวิเคราะห์ในภาพรวม

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียนวิเคราะห์ ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ส่วนคำถามที่เป็นปลายเปิดวิเคราะห์เนื้อหาโดยเรียงลำดับความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยวิเคราะห์จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และวิเคราะห์ในภาพรวม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาค่าสถิติ คือ ร้อยละ

$$\text{การหาร้อยละของรายการ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบในข้อนั้นทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$$

(ประคอง กรรณสูต, 2525)